

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» (м. Харків)
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ,
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ БІЗНЕСУ ТА МІЖНАРОДНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН**

**NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY
«KHARKIV POLYTECHNIC INSTITUTE» (Kharkiv)
EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC INSTITUTE OF CONOMICS,
MANAGEMENT AND INTERNATIONAL BUSINESS
DEPARTMENT OF BUSINESS ECONOMICS AND INTERNATIONAL
ECONOMIC RELATIONS**

МАТЕРІАЛИ

міжнародної науково-практичної конференції

**«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ.
СТАЛИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ
ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ.
ФЕНІКС-2023»**

19 грудня 2023 року, м. Харків

**«INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS:
SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UKRAINE IN
THE CONTEXT OF GLOBALIZATION AND
EUROPEAN ECONOMIC INTEGRATION:
PROBLEMS, PROSPECTS, EFFICIENCY.
PHOENIX-2022»**

December 19, 2023, Kharkiv

ХАРКІВ-2023 KHARKIV-2023

Редакційна колегія: Сокол Є.І. д.т.н., професор, Посохов І.М., д.е.н., професор; Краснокутська Н. С., д.е.н., професор; Перерва П.Г. д.е.н., професор; Ілляшенко С.М. д.е.н., професор; Дюжев В.Г. д.е.н., професор.

Міжнародні економічні відносини. Сталий розвиток України в умовах глобалізації та Європейської економічної інтеграції: проблеми, перспективи, ефективність. ФЕНІКС-2023: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (19 грудня 2023 року, м. Харків). Х. : Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу, кафедра економіки бізнесу та міжнародних економічних відносин, 2023, 156 с.

«International economic relations: sustainable development of Ukraine in the context of globalization and European economic integration: problems, prospects, efficiency. PHOENIX-2023»: materials of the international scientific-practical conference (December 19, 2023, Kharkiv). K. : National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute» (Kharkiv) Educational and Scientific Institute of Economics, Management and International Business Department of Business Economics and International Economic Relations, 2023, 156 p.

© Кафедра економіки бізнесу та міжнародних економічних відносин
Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»,
2023
© Колектив авторів, 2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

САНКЦІЇ: ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ САНКЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ США ТА ЄС ПО ВІДНОШЕННЮ ДО РФ

Лежельокова В. Г., кандидат економічних наук, доцент кафедри світової економіки, **Гарькава А. О.**, бакалавр міжнародних економічних відносин, Державний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна.....10

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ПОСЛУГАМИ

Посохов І.М., доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», **Рева А.Д.**, бакалавр міжнародних економічних відносин, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна15

СЕКЦІЯ 2 НАПРЯМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

НАПРЯМКИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Федотова І.В., д. е. н., професор кафедри менеджменту, **Бочарова Н.А.**, к. е. н., доцент кафедри менеджменту, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, м. Харків, Україна.....19

НАПРЯМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Посохов І.М., доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», **Чухно В.А.**, бакалавр міжнародних економічних відносин, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна24

ОПТИМІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

Рожко В.І., кандидат економічних наук, доцент, **Патока Д.С.**, магістр, Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, **Куценко Д.О.**, аспірант, НТУ «ХПІ», м. Харків, Україна26

*СУЧАСНИЙ СТАН ТА СПОСОБИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ ВІЙСЬКОГО СТАНУ*
ПОТЬОМКІН Л.М., доктор економічних наук, професор, професор
кафедри економіки і міжнародних економічних відносин, Міжнародний
гуманітарний університет, м. Одеса, Україна30

*ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ПОКАЗНИКІВ
ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ*
Куценко Д.О., аспірант, НТУ «ХПІ», м. Харків, Україна36

СЕКЦІЯ 3 МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

*МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ УКРАЇНИ В КРАЇНИ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ*
Посохов І.М., доктор економічних наук, професор, професор кафедри
економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин, Національний
технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
Дюжев В.Г., доктор економічних наук, професор, професор кафедри
економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин, Національний
технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
Капленко Т., бакалавр міжнародних економічних відносин,
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут», м. Харків, Україна40

*ОЦІНКА МОЖЛИВОСТЕЙ ІНВЕСТИЦІЙ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ
СФЕРІ ДЛЯ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ*
Новік І.О., кандидат економічних наук, доцент, **Чирвон А.С.**, бакалавр,
міжнародних економічних відносин, Національний технічний
університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків,
Україна.....44

*СУЧАСНІ ГЛОБАЛЬНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ
ЛОГІСТИКИ,*
Чугієв Ю.О., аспірант, Український державний університет
залізничного транспорту, м. Харків, Україна.....47

СЕКЦІЯ 4 МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

*СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ ЯК КЛЮЧ ДО
УСПІХУ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ*
Дикань О. В., д.е.н, проф., завідувачка кафедри менеджменту,
публічного управління та HR-технологій, **Бела О. О.**, аспірант кафедри
менеджменту, публічного управління та HR-технологій, Український
державний університет залізничного транспорту, **Черномаз П. О.**,
к.геогр.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин, інженер,

є сфера інформаційних технологій. Компанії, які розробляють передові програмні продукти чи вирішують складні технічні завдання, завдяки ефективному експорту можуть швидко розширювати свою аудиторію та отримувати замовлення з усього світу. З іншого боку, імпорт технологій забезпечує компаніям доступ до передового досвіду та розробок, що сприяє створенню нових та вдосконаленню існуючих продуктів.

Таким чином, зв'язок інновацій і експортно-імпортової діяльності стає суттєвим чинником формування успішної глобальної стратегії підприємств. Інновації, впроваджені в нових ринкових умовах, дозволяють підприємствам залишатися конкурентоспроможними та адаптуватися до змін. Експорт та імпорт, у свою чергу, не лише розширюють географію діяльності, але й стають каталізаторами обміну інноваціями, що сприяє загальному розвитку та процвітанню світової економіки.

Список використаних джерел

1. Фінансові інвестиції підприємств. URL: <https://buklib.net/books/25803/>
2. Зварич М. М. Проблеми і перспективи інвестування малого та середнього бізнесу. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/09/170.pdf>
3. Фінансові інвестиції: бухгалтерський та податковий облік. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/DG100817>
4. Інвестиції: просто про важливе, або чи все ми знаємо про капіталовкладення?. URL: <https://business.diia.gov.ua/en/cases/sistematizacia-biznes-procesiv/investicii-prosto-pro-vazlive-abo-ci-vse-mi-znaemo-pro-kapitalovkladenna>

УДК 338:656:502(477)

СУЧАСНІ ГЛОБАЛЬНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ЛОГІСТИКИ

Чугієв Ю.О., аспірант

**Український державний університет залізничного транспорту,
Харків, Україна**

Однією з характерних особливостей транспортно-логістичної галузі є схильність до швидких змін. У тому числі сильний вплив на транспортну логістику мають процеси глобалізації [1].

Сьогодні варто виділити сім основних глобальних логістичних трендів, які впливають на розвиток сфери:

– виробництво стає ближчим до кінцевого користувача. Останнім часом намітилася тенденція переміщення виробничих потужностей до країн, котрі знаходяться ближче до держави замовника. Зокрема, все частіше спостерігається перенесення виробництва з Китаю до країн Східної Європи. Це викликано зростанням вартості робочої сили та транспортних витрат у самій Азії, а також здешевленням робочої сили у деяких країнах Східної Європи. Перенесення потужностей допускає зниження витрат на виробництво

продукції та на сам логістичний процес;

– низький рівень завантаженості морських суден у сфері контейнерних перевезень. Ще однією тенденцією стала переорієнтація витрат з боку судноплавних компаній. Більшість судноплавних компаній з метою зниження загальних витрат прагнуть вкладати кошти у купівлю велетенських вантажних суден. Адже чим більше судно, тим нижча вартість перевезення одного контейнера, проте з часом це може призвести до ситуації неповного завантаження судна та фінансових втрат. Економія коштів під час використання великих суден можлива лише при наявності балансу між попитом і пропозицією;

– безперервні інвестиції у сферу інформаційних технологій (ІТ) для логістики. Нині логістичні процеси ускладнюються, а сама галузь стає динамічнішою. Повний контроль над ланцюгом постачання здатні забезпечити лише надійні ІТ, «заточені» під потреби галузі. З цих причин транспортні компанії та вантажовласники змушені впроваджувати інструменти, які здатні забезпечити наочність, прозорість та облік операцій. Зокрема, хмарні рішення для управління транспортною логістикою дозволяють отримувати та обмінюватися інформацією по всьому ланцюгу постачання в реальному часі, що робить перевізників більш конкурентоспроможними на ринку, а вантажовласникам дозволяє контролювати постачання. Автоматизація логістики разом з хмарними технологіями дозволяють скоротити витрати на залучення трудових ресурсів, оптимізувати процеси, швидше шукати вантажі та транспорт під завантаження, проводити електронні торги на закупівлю послуг, здійснювати онлайн-моніторинг вантажів та багато іншого;

– «зелені» технології та відповідність стандартам. У суспільстві проглядається стійкий тренд щодо захисту навколишнього середовища. У транспортній галузі щораз більше уваги приділяється екологічним нормам [2]. Учасники логістичного ланцюга прагнуть працювати з постачальниками, котрі надають не тільки надійні, а й безпечні з погляду екології рішення. Ці вимоги вже закріплені у низці прийнятих у світі законодавчих актів та норм [3]. «Зелені» технології – це майбутнє сфери перевезень;

– великі поглинання у галузі світової логістики. Останнім часом можна було помітити низку великих злиттів у транспортно-логістичній галузі, що позначається на характері світової логістики загалом. Великих оборотів цей тренд набрав в Азії та Північній Америці;

– зростання електронної комерції відбивається на ланцюгах забезпечення. Все більше споживачів здійснюють покупки в Інтернеті, проходячи повз роздрібні торгові мережі. Оскільки електронна комерція перебуває на піку підйому, зростає роль сервісів доставки посилок кінцевому споживачеві. Це зовсім новий тип логістичного ланцюга, тому транспортним компаніям прийдеться оптимізувати свою логістику згідно з запитами сучасного ринку [4];

– економічне зростання нових регіонів. Протягом останніх років Китай демонстрував приголомшливі темпи економічного зростання та служив

двигуном світової торгівлі. В даний час активно розвивається ще низка регіонів. Очікується, що Африка стане наступним великим торговим центром, що кидає новий виклик транспортній галузі. Нерозвиненість інфраструктури та транспортних комунікацій, жахливий стан доріг – з усіма цими проблемами доведеться зіткнутися транспортникам незабаром.

Таким чином, у світі неможливо бути успішним і, головне, зберегти успіх і конкурентоспроможність без урахування глобальних світових тенденцій. Це стосується серед іншого й логістичної галузі. Розуміння того, куди рухається світ, відкриває можливості для власного зростання та розвитку.

Список використаних джерел

1. Каличева Н.Є., Маслова В.О. Логістичні підходи, як основа раціональної організації виробничого процесу на підприємстві. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2014. № 47. С. 83-86.
2. Бойченко М.В. Зелена логістика вантажоперевезень: проблеми, шляхи вирішення. *Вісник економічної науки України*. 2021. № 2 (41). С. 152-155.
3. Duan X. Green logistic network design: intermodal transportation planning and vehicle routing problems. University of Louisville, 2016. 167 p.
4. Каличева Н.Є. Роль транспортно-логістичних систем у забезпеченні стійкого розвитку економіки. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 58. С. 103-109